

Хроника поводом Антрополошке агоре

У току 2023. године са радом је наставио да функционише међународни етнолошки и антрополошки форум под називом „Антрополошка агора“, који организује Институт за етнологију и антропологију Филозофског факултета Универзитета у Београду. Гостовања у оквиру форума имали су колеге и колегинице из домаћег и страног окружења, превасходно из области етнологије и антропологије, као и других сродних наука из друштвено-хуманистичке области. Предавања су, пре свега, била намењена студентима и студенткињама Одељења за етнологију и антропологију Филозофског факултета у Београду, а затим колегама и колегиницама из домаће научне заједнице.

Прво предавање под називом „Радни мигранти између бригâ о породици, тржишту/има рада и држави/ама“ одржао је на енглеском језику 20. априла 2023. др Нилс Јул Нилсен, ванредни професор етнологије на Саксо институту Универзитета у Копенхагену. Предавач је на примеру украјинских и пољских миграната у Данској говорио о томе на који начин они као радници користе флуидност и привременост на нивоу тржишта, као и прекограничне могућности подржане на политичком нивоу, у оквиру настојања да постигну стабилност и постојаност на нивоу породице. Посматрано из перспективе радних миграната, предавање је, на основу хегелијанског концептуалног оквира, ратмотрило три алтернативна, али међусобно повезана начина међуљудских односа: „бесконачне“ везе повезане са породицом, уговорно

засноване односе на тржишту, као и везе признања институционализоване у оквиру државе.

Наредно предавање „Транснационални предузетници као потенцијални актери мултидимензионалног развоја у Србији“ одржано је 2. новембра 2023. на енглеском језику од стране Елизабет Ђумић, М.А., академске асистенткиње и докторанткиње у Виадрина Центру „B/orders in Motion“, који се налази на Европском универзитету Виадрина у Франкфурту на Одри. Предавачица је представила прелиминарне резултате свог истраживања транснационалних/ремигрираних предузетника у Србији, посебно у урбаном простору, наглашавајући везу између миграције и развоја са ненормативног и рефлексивног становишта. Њена актуелна истраживања постулирају да предузетништво карактерише дух иновације који често наилази на отпор. У том смислу претпоставља се широко схватање предузетништва, које укључује и ванпривредне активности, као што су оне које се налазе у појмовима политичких и друштвених предузетника.

Треће и последње предавање у оквиру текуће календарске године одржао је 23. новембра 2023. доц. др Мирза Џанановић са Филозофског факултета у Зеници. Назив предавања „Урбанистичка трансформација Зенице за вријеме социјализма“ истакао је битне концептуалне оквире помоћу којих је анализиран средњобосански индустријски град Зеница након Другог светског рата као најважнији металуршки центар социјалистичке Југославије. Предавач је истакао обим интензивних улагања у проширење индустријских капацитета која су у случају Зенице захтевала и значајну урбанистичку

трансформацију. Политике просторног планирања и усмеравања развоја града прошле су кроз различите фазе, а паралелно са променом урбане физиономије Зенице текао је и процес стварања другачијег друштва. Фокус излагања био је, стога, на урбанистичким и друштвеним променама у Зеници током социјалистичког раздобља као илустративном примеру покушаја ства-

рања социјалистичког града и друштва у послератној Југославији.

*др Богдан Држета,
научни сарадник/доцент
Универзитет у Београду –
Филозофски факултет
Институт за етнологију и
антропологију
Одељење за етнологију и
антропологију*